

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118200549
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118200549.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu I. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, XXX XX A., právne zastúpený advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.353,43 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 7Csp/5/2018-171 zo dňa 24. júna 2019, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi sumu 1.353,43 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 10.02.2018 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 451 ods. 1, I, § 455 ods. 1, 2, § 456, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), § 4 ods. 1, 2, 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 22.10.2008, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 01.02.2013, § 255 ods. 1, § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 12Co/31/2018-126 zo dňa 07.02.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. v časti, ktorou súd zamietol žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, zrušil a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplynulo, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že na základe Zmluvy o úvere zidentifikoval žalobca výšku, počet a termíny splátok. Zákonodarca v ust. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch jasne deklaroval, aké sú následky spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených v § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Z ust. § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky má dodávateľ v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov, pričom za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Úlohou súdu prvej inštancie tak bolo vec znovu v intenciách

naznačených odvolacím súdom prejednať, teda otázku splnenia obligatórných náležitostí podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch posúdiť v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu.

4. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí vyslovil právny názor, ktorý je pre súd prvej inštancie záväzný, a to, že zmluva o úvere uzatvorená dňa 22.10.2008 medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom nespĺňa obligatórnu náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, čo spôsobuje dôsledok uvedený v § 4 ods. 4 zákona, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nespornou skutočnosťou medzi stranami bolo aj to, že žalobcovi zo strany právneho predchodcu žalovaného bol poskytnutý úver vo výške 1.991,64 Eur, z ktorého poukázal platby vo výške 3.345,07 Eur. Rozdiel žalobca titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 1.353,43 Eur požaduje uvedenou žalobou. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného súd prvej inštancie poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove pri začiatku počítania subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca ako listinný dôkaz predložil prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 23.05.2019, z ktorého pre súd vyplynulo, že o jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa dozvedel od združenia dňa 29.03.2016 potom, čo k tomuto dátumu predložil združeniu úverovú zmluvu na nahliadnutie, bol poučený o nedostatkoch tejto zmluvy a zároveň bol poučený o tom, že má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu poukazujúc na rozhodovaciu prax KS v Prešove je súd toho názoru, že žaloba žalobcu bola súdu doručená dňa 18.01.2018, t.j. v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe a nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia tak premlčaným nie je. Nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu bolo, že zo strany právneho predchodcu žalobcu bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3.345,07 Eur, z ktorého poukázal žalobca sumu 1.991,64 Eur, teda rozdiel je vo výške 1.353,43 Eur. Z vyššie uvedených dôvodov súd priznal žalobcovi v celom rozsahu požadovanú sumu titulom bezdôvodného obohatenia. O úroku z omeškania rozhodol tak, že žaloba bola žalovanému doručená dňa 09.02.2018 a odo dňa nasledujúceho, t.j. od 10.02.2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi z dlžnej sumy úroky z omeškania.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca mal v tomto spore úspech v celom rozsahu, z toho dôvodu mu súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p..

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Pokiaľ sa týka údajov o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, v tomto poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016, sp. zn. C-42/15 podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a Klárou Bíróovou a tiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017, sp. zn. 11Co/39/2016. Ďalej poukázal tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017 a tiež aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 16Co/208/2017. Uviedol, že z uvedeného možno zhrnúť, že Súdny dvor dospel k záveru, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zároveň súdny dvor dospel k záveru, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto sumy. Mal za to, že zmluva o úvere jasným spôsobom obsahuje údaje o výške, počte a termíne jednotlivých splátok. Na základe uvedeného mal za to, že uvedenú zmluvu nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko je zrejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa. Ďalej nesúhlasil s právnym posúdením súdu, čo do začatia plynutia premlčacej doby. Poukázal na to, že žalobca plnil žalovanému od júla 2014 pravidelne, z čoho vyplýva, že si bol svojho nároku vedomý a tento uznal, keďže sám slobodne uhrádzal svoje splátky každý mesiac vo výške 80,- Eur. Žalobca mal tak pri každej splátke vedomosť koľko uhrádza a komu presne a opätovne, že uhrádzal svoj splatný oprávnený dlh. Zotrval na tom, že splátky žalovaného od dátumu 18.01.2016 sú premlčané v celom rozsahu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a žalobcu zaviazá na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesplnením procesných podmienok, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. K námietke nesplnenia procesných podmienok odvolací súd uvádza, že procesné podmienky, sú vo svojej podstate podmienky konania, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. V teórii civilného práva sa tieto podmienky kategorizujú do štyroch skupín, a to vecné procesné podmienky (žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu), podmienky na strane účastníkov/strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom, riadne plnomocenstvo zástupcu) a tzv. negatívne procesné podmienky (res iudicata). Skúmanie týchto procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu, a to počas celého priebehu konania, s výnimkou skúmania podmienky všeobecnej miestnej a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktoré súd skúma len na námietku žalovaného, a to pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. V prípade, ak súd zistí nedostatky v procesných podmienkach, musí skúmať, či sú tieto nedostatky odstrániteľné alebo neodstrániteľné. O odstrániteľné nedostatky v procesných podmienkach ide vtedy, ak sa súd po ich zistení pokúsi tieto odstrániť, či už vlastným postupom alebo výzvou tej sporovej strane, na ktorej tento nedostatok vznikol. V prípade, ak ide o neodstrániteľné nedostatky v procesných podmienkach, alebo ak nedošlo k odstráneniu odstrániteľného nedostatku procesnej podmienky, je dôvod na zastavenie konania. V prípade, ak súd vec prejednal a rozhodol aj napriek uvedenému nedostatku, potom konanie trpí vadou nesplnenia procesných podmienok. Žalovaný v podanom odvolaní nešpecifikoval, v čom videl naplnenie tejto odvolacej námietky a odvolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v priebehu konania na súde prvej inštancie došlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu.

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným

procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

13. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom je vzťahom spotrebiteľským v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalovaného vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné aplikovať prednostne ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách.

15. V čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 22.10.2008, bol platný a účinný zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý v § 4 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že jednou z povinných náležitostí bolo okrem iného aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci vyhodnotil, že tieto v spotrebiteľskej zmluve absentujú a preto z uvedeného dôvodu mal za to, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa stotožňuje aj odvolací súd, pretože zákon č. 258/2001 Z. z. presne a jasne definoval, že absencia už len uvedenej náležitosti spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru.

16. Odvolací súd v tejto súvislosti ešte dáva do pozornosti, že práve zákon č. 258/2001 Z. z. ako prvý upravoval povinné náležitosti spotrebiteľských zmlúv. V súčasnosti sú tieto povinné náležitosti upravené zákonom č. 129/2010 Z. z.. Z porovnania týchto dvoch zákonných úprav vyplýva aj totožná formulácia v predmetnom prípade absentujúcej náležitosti výšky, počtu a termínu splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, ktorou zákonodarca v dôvodovej správe k zákonu č. 568/2007 Z. z. (ktorým sa zmenilo aj ustanovenie § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z.) okrem iného aj po prvý raz vyjadril zámer zákonodarcu zvýšiť informovanosť spotrebiteľov, a to práve prostredníctvom úpravy zákonných náležitostí spotrebiteľských zmlúv v tom smere, že spotrebiteľia majú byť, resp. musia byť informovaní v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho sú povinní plniť si svoje povinnosti, splácať istinu, úroky a iné poplatky, vyplývajúce im zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a z uvedeného dôvodu, preto nemožno uvedenú zákonnú požiadavku preklenúť výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré len spresňuje, čo splátka zahŕňa (porov. iný záver uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 bod 26, 25). Primárnemu účelu tejto právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež poplatkom, čo je dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo 128/2016 z 29.11.2017). Novelou, a to zákonom č. 568/2007 Z. z. bol doplnený § 566 Občianskeho zákonníka o ods. 2, ktorého úprava určuje, v akom poradí treba započítať čiastočné plnenie. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie započíta najprv na istinu a až potom na úroky a toto poradie môže zmeniť len dlžník a nie veriteľ. Spotrebiteľ ako dlžník by mal byť informovaný, a teda by mal mať vedomosť aká časť splátky bude použitá na istinu, aká na úroky a ďalšie poplatky (prípadne pravidlá tejto zmeny), aby sa mohol rozhodnúť či zmluvu uzavrie a aby veriteľ svojvoľne nepriradzoval plnenie spotrebiteľa i určoval aká časť sa použije na splácanie istiny, aká na splátky úrokov a poplatkov, prípadne podľa úpravy obchodného práva (§ 330 ods. 2 Obchodného zákonníka). Uvedené nie je spôsobilé nahradiť ani vyžiadaná amortizačná tabuľka. Eurokonformným výkladom by tak nebolo možné preklenúť nutnosť legislatívnej zmeny náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

17. K námietke žalovaného týkajúcej sa judikatúry Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017, ako aj vo vzťahu k ďalším rozhodnutiam na ktoré poukázal žalovaný v podanom odvolaní, podľa ktorých nie je potrebné, aby zmluva o úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna skladba anuitných splátok, odvolací súd uvádza, že v uvedených rozhodnutiach ako aj v ďalších obdobných rozhodnutiach sa Najvyšší súd SR zaoberal transponovaním smernice 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného od 09.03.2010. V predmetnom prípade však spotrebiteľská zmluva bola uzatvorená ešte v roku 2008, t.j. pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z., na ktorý sa žalovaným uvedené rozhodnutia súdov, vrátane najvyššieho súdu, vzťahovali. Z uvedeného dôvodu je odvolací súd toho názoru, že tieto rozhodnutia súdov, ako aj záver Najvyššieho súdu SR nemožno aplikovať na predmetný prípad, preto je potrebné považovať túto odvoláciu námietku za neopodstatnenú. Na rovnaký záver poukazuje odvolací súd aj vo vzťahu k rozhodnutiu Súdneho dvora sp. zn. C-42/15 zo dňa 09.11.2016.

18. K námietke premlčania nároku žalobcu v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

19. K subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

20. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa otiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

21. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

22. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa dozvedel o tom, že plniť nemal až po tom, čo sa obrátil na Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré ho po predložení úverovej zmluvy dňa 29.03.2016 poučilo o nedostatkoch zmluvy a o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda až od uvedeného dátumu možno začať počítať plynutie premlčacej doby a nie od júla 2014, kedy dochádzalo k pravidelnému uhrádzaniu mesačných splátok zo strany žalobcu, ako tvrdil žalovaný. Z uvedeného tak vyplýva, že subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby by žalobcovi uplynula dňa 29.03.2018, avšak z obsahu spisu vyplýva, že žaloba bola na súd podaná dňa 18.01.2018, teda ešte v rámci plynutia tejto lehoty. Z uvedeného tak vyplýva, že námietka premlčania vznesená žalovaným nebola dôvodná a teda záver súdu prevej inštancie bol správny.

24. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne mu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny súvisiaci výrok o trovách konania.

25. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie a ako vecne správny potvrdil.

26. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešným bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).